

Aaby - Aabyhøj Lokalhistoriske Forening

www.aabyhoj-lokalhistoriske-forening.dk

Program for maj 2020 til marts 2021

**Torsdag den 27. august kl. 15.00 med start på biblioteket (bemærk tidspunkt)
Byvandring langs Silkeborgvej fra Haslevej til Helgesvej som der var og så ud
med industri, handel, håndværk og boliger 1900-1924.**

**Torsdag den 17. september kl. 9.00-18.30.
Sensommerudflugt via Midtjylland og Struer til Thyholm og Doverodde. Videre
til Vestervig, Agger og sidst Thyborøn med guidning om havn og fiskeri m.v.**
Mødested: Bibliotekets parkeringsplads. Max 50 deltagere eller efter retningslinjer bestemt
af Corona-situationen til den tid.
Tilmelding nødvendig. Blanket er vedlagt. Også tilmelding via hjemmesiden. Pris 250 kr.

**Tirsdag den 6. oktober kl. 19.00 på biblioteket.
Aarhus Ådal fra Ringgaden til Brabrand Sø**
Jørgen Terp Laursen har i sin barndom og ungdom i Åbyhøj oplevet, opdaget og anskuet
landskabet, naturen, dyrelivet, fritiden, fiskeriet - og dermed livet i og omkring åen og
søen. Denne livsinteresse vil Jørgen fortælle om med billeder, stemning og info.
Kaffe/te med brød: 20 kr. Tilmelding direkte til Åby Bibliotek **fra den 31. august.**

**Tirsdag den 10. november kl. 19.00 på biblioteket.
Niels Chr. Kierkegaard Ost og rødvin Kalender 2021
1940-50'ernes Åbyhøj med den patriarkalske grossererfamilie
Kierkegaard på Åbyvej 5 (Øster Søgaard) som indgang**
Barnebarnet Niels Chr. Kirkegaard skildrer skarpt og muntert tidens vilkår
og normer i familie og med kammerater i skole, som spejder og i sport.
Pris kr. 50 pr. kuvert. Tilmelding nødvendig. Tilmeldingsblanket vedlagt.

**Tirsdag den 23. februar kl. 19.00 på biblioteket
Tidligere tiders kollektiver i Åbyhøj**
I 1970'erne blev der i nogle større villaer i Åbyhøj oprettet kollektiver. Fire af beboerne
fortæller om, hvordan kollektiverne opstod samt om de aftaler, der blev indgået for at få
dem til at fungere.

**Mandag den 15. marts kl. 19.00 på biblioteket. Generalforsamling
Uddybende beskrivelser af arrangementerne på de næste sider.**

**Torsdag den 27. august kl. 15.00 med start på biblioteket.
Byvandring langs Silkeborgvej fra Haslevej til Helgesvej og om ad Bjarkesvej
som der var og så ud med industri, handel, håndværk og boliger 1900-1924.**
Åbyhøj blev ikke en soveby, men et sted med mange erhverv og forskellige sociale sam-
menhænge og udtryk. Et interessant sted med innovativ karakter, som mange søgte til. 300
meter grusbelagt landevej uden huse blev i løbet af 25 år til en *forstad*.
Med de sidste års store forandringer her, vil vi et øjeblik tage skyklapper på, gå 100 år
tilbage og gense den gamle by. Hjælp os på vej! Afsluttes med tilbud om øl eller vand.
Tilrettelæggelse: Arne Sørensen og Gunner Nielsen.

**Torsdag den 17. september kl. 9.00-18.30.
Sensommerudflugt via Midtjylland og Struer til Thyholm og Doverodde. Videre
til Vestervig, Agger og sidst Thyborøn med guidning om havn og fiskeri m.v.**
Vi kører landevejsruten over kartoffeltyskernes byer, Kongenshus, langs Venø Bugt, Struer
og til Oddeund. Eventuelt højt og stort kig til Venø og Sallingsundbroen. Efter Thyholm
og Draget drejer vi ind til Energicentret, hvor vi ser og hører om alternative energiformer.
Her er det tid til at spise den medbragte madpakke.
Ad charmerende veje i Boddum Bakker til Limfjorden og Doverodde havn med gammel
købmandsgård og kunstmuseum (SMK). Vi gør et tidsmæssigt kort ophold. Nu mod vest til
Hurup og markante Vestervig Kirke. Med Krik når vi til Agger med fiskermiljø og fisker-
historie. Efter 10 km ad Aggertangen og 12 minutters sejlads når vi Thyborøn.
I Thyborøn mødes vi af havnedirektør Jesper Holt Jensen, der viser, forklarer og fortæller
om havnen, erhvervene, kystsikring, naturen samt liv og fordringer der. Turen afrundes
med eftermiddagskaffe, brød og snak et sted i byen. Hjem via Holstebro og Herning.
Tilrettelagt af Gunner Nielsen, Jørgen Brøndlund Nielsen, Erland Wittus og Arne Sørensen.
Turen starter kl. 9.00 fra bibliotekets parkeringsplads. Max 50 deltagere, men efter
retningslinjer bestemt af Corona-situationen til den tid.
Pris kr. 250 dækker bustur, adgang til besøgssteder, rundvisning og eftermiddagskaffe
med brød i Thyborøn. **Medbring madpakke.** Øl og vand kan købes.
Tilmelding nødvendig. Tilmeldingsblanket er vedlagt. Benyt gerne tilmelding via
foreningens hjemmeside. Optages efter først-til-mølle-princippet. Betaling i bussen.

**Tirsdag den 6. oktober kl. 19.00 på biblioteket.
Aarhus Ådal fra Ringgaden til Brabrand Sø**
Forfatteren til bogen - Aarhus Ådal til Brabrand Sø - Jørgen Terp Laursen vil føre os fra
Ringgaden ad åen og dens bredder til søen. Med scenariet for øje perspektiveres til fortiden
og den grønne kile. For Jørgen er barndommens oplevelser, iagttagelser og optegnelser et
livslangt og professionelt engagement i ådalens dyre- og planteliv og miljø. Enkelte træk
fra den erhvervsmæssige historie med fiskeri, tagrør, sivsko og transport hører med.
Da området ligger i forhaven til Åbyhøj og er tilgængeligt med Brabrandstien, må vi glæde
os til at høre om, hvordan denne livslange interesse er blevet til. Aftenen kan blive en
naturguide til næste tur ud over Brabrandstiens kanter i møde med å, sø, overdrev og skov.
Tilrettelæggelse: Jørgen Terp Laursen, Arne Rasmussen og Gunner Nielsen.
Kaffe/te med brød: 20 kr. Tilmelding direkte til Åby Bibliotek fra den 31. august.

Tirsdag den 10. november kl. 19.00 på biblioteket.

Niels Chr. Kierkegaard Ost og rødvin Kalender 2021
1940-50'ernes Åbyhøj med den patriarkalske grossererfamilie Kierkegaard på Åbyvej 5 (Øster Søgaard/Aabylund) som indgang

Øster Søgaard var udflyttergård fra 1822 og med jord til Aarhus Mark. De første villaer ved Silkeborgvej blev bygget her. Gården er nedrevet og villaen Aabylund bygget i 1912 af Niels Chr. Kierkegaards bedstefar.

Med Niels Chr. som barn og ung på Chr. Winthers Vej erindres vi om efterkrigs- tidens rationeringer og mangler, og at *mad fra grunden* var hverdag - og fastfood var en hotdog.

Indsigt og erfaringer kom også ved relationer og normer i skole, fritid og arbejde.

Forestillinger om handelsuddannelse og skotøjsbranchen kom på prøve! Se det har Niels Chr. sidste år skrevet om i sin bog: MIT LIV.

Tilrettelæggelse: Niels Chr. Kierkegaard og Gunner Nielsen.

Efterfølgende ost og rødvin samt præsentation af foreningens kalender 2021.

Pris kr. 50 pr. kuvert. Betaling ved indgangen! Gerne med seddel eller mønter.

Tilmelding nødvendig. Tilmeldingsblanket vedlagt.

Tirsdag den 23. februar kl. 19.00 på biblioteket.

Tidligere tiders kollektiver i Åbyhøj

I 1970'erne blev en del af de større villaer i Åbyhøj købt af unge mennesker, der oprettede kollektiver i villaerne. Jens Ole Aaris fra kollektivet i Bakke Alle 10, Erik Lyhne fra Yrsavej 1, Helge Haar fra Ydunsvej 6 og Peter Kramhøft fra Bragesvej 38 kommer for at fortælle os om deres kollektiver. Vi får et indblik i, hvordan de forskellige kollektiver opstod, det vil sige, hvad var motivationen for at oprette et kollektiv og hvordan foregik udvælgelsen af bofæller. Desuden skal vi høre om de økonomiske og praktiske aftaler, der blev indgået for at få kollektiverne til at fungere. Hvordan blev de økonomiske forhold ordnet i forbindelse med til- og fraflytninger? Hvordan blev de forskellige arbejdsopgaver - madlavning, børnepasning, tilrettelæggelse af fester, vedligehold mm – fordelt? Endelig omtales forholdet til naboerne og til andre kollektiver. Tilrettelæggelse: Arne Ellerup, Niels Løgager Nielsen og Preben Blæsild. Kaffe/te med brød: 20 kr.

Mandag den 15. marts kl. 19.00 på biblioteket.

Generalforsamling. Salen på Åby Bibliotek. Indkaldelse efter foreningens love.

Beskrivelserne af arrangementerne i 20-21 foreligger hermed til dit brug.

Programmet tilstræber en balanceret sammensætning af faglige analyser, personlige fortællinger og betragtninger samt fremlæggelse af bredere emner og temaer med belysning af fx tidsperioders karakter. Hændelser og konflikter/uenigheder hører også til lokalområdets måde og historie!

Bestyrelsens og medlemmers arbejdsplan i de kommende 10-12 måneder

Forberedelse til arrangementer i 2021-2022.

1. Åbyhøj 1945-55 med fx afsæt i besættelsestidens konflikter, ny tid med tilflytning, erhverv, arbejde, uddannelsesrørelse, kommunal service, forenings- og kulturudtryk.

2. "Bag havelågen i Åbyhøj". Bogen er læst og kendt af mange. Med udgangspunkt i familien Westermann runder vi her tiden i 1930'erne, krigen og årene herefter. Sofus Westermann var legetøjsgrosserer. Villaen LISWA på Silkeborgvej og legetøjshuset (nu lægehus) overfor var rammen – se Kalenderen for 2014, maj.

Her er det, at bestyrelsen har brug for foreningens medlemmer til at åbne tiden dengang med oplysninger, erindringer og erfaringer m.m.m. i relation til disse to emner/temaer. Det kan være brændende spørgsmål, hvad man har fået fortalt, har kendskab til, ting (legetøj) indtryk og arbejde. Kontakt bestyrelsen herom.

Måske nogen savner den sidste halvdel af 1950'ernes og 1960'ernes Åbyhøj?

Eller andre vil deltage i belysning af og lidt udredning om den sumpede historie dengang Aarhus Kommune i 1919 købte en tiendedel (ca. 100 tdl.) af Åbyhøj og lagde det brak i 50 år: Søren Frichs Vej fra Frichsparken til Åby Skole.

Foreningen har en del skriftligt materiale, som vi måske vil lægge på hjemmesiden. Her efterlyser vi et par medlemmer, som vil afskrive 2-10 maskinskrevne sider til et Word-dokument.

Vi har også andre ønsker, behov og ideer – spørg bare!

Med venlig hilsen på bestyrelsens vegne

Gunner R. Nielsen

Åbyhøj, den 19. maj 2020

Bestyrelsen

Formand: Gunner R. Nielsen. Gefionsvej 12, 8230 Åbyhøj.

Tlf. 86159545 / 40356799. På valg 2021.

Kasserer: Arne Ellerup. Bakkealle 9 c, 8230 Åbyhøj. Tlf. 24465351. På valg 2022.

Sekretær: Erland Wittus. Tousvej 5A, 8230 Åbyhøj. Tlf. 86259086 / 22728230.

På valg 2022.

Bestyrelsesmedlem: Niels Løgager Nielsen. Bragesvej 37, 8230 Åbyhøj.

Tlf. 20245180. På valg 2021.

Bestyrelsesmedlem: Arne Sørensen. Lykkensdalsvej 89, 8220 Brabrand.

Tlf. 22679181. På valg 2022.

Suppleanter: Preben Blæsild. På valg 2022. Arne Rasmussen. På valg 2021.

Revisorer: Rene Søndberg. På valg 2021. Johan Herold. På valg 2022.

Revisorsuppleant: Hans Georg Christensen. På valg 2021.